

Inspiratiedocument De Wanmolen

Visie op samenwerking en inhoud

Opdrachtgever
Gemeente Overbetuwe

Datum
2 februari 2022

Referentie
1700801-0044.1.0

Auteur(s)
Michiel Otto
Kim Vermeulen

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Maatschappelijke ontwikkelingen	4
3.	Metaforen	5
3.1.	Kracht van de plek	5
3.2.	Gildehuis	5
3.3.	Bijenkorf	5
3.4.	'De doldwaze dagen'	5
3.5.	Huiskamer	6
4.	Programmatische samenwerking	7
4.1.	Positieve Gezondheid	7
4.2.	Invulling en voorbeelden	8
5.	Samenwerking in beheer en exploitatie	9
6.	Beleving buiten en bij binnenkomst	10
7.	Samenwerking en ontmoeting in de praktijk	12
7.1.	De bibliotheek	12
7.2.	De apotheek	12
7.3.	De huisartsen	12
7.4.	Woonstichting Valburg	12
7.5.	Fysiotherapie	13
7.6.	Forte Welzijn	13
7.7.	Sportverenigingen	13
	Bijlage: basismodellen samenwerking	14

1. Inleiding

De gemeente Overbetuwe gaat het nieuwe multifunctioneel centrum 'De Wanmolen' in Zetten ontwikkelen. De gemeenteraad heeft in februari 2021 hiervoor groen licht gegeven en een investeringskrediet beschikbaar gesteld. Samen met de gemeente, de werkgroep Wanmolen, de initiatiefgroep en verschillende potentiële participanten werkt HEVO vanaf december 2021 de visie op samenwerking uit die vervolgens onder meer moet leiden tot een programma van eisen.

Tijdens de startbijeenkomst zijn als opmaat naar de visie op samenwerking verschillende beelden uitgewisseld aan de hand waarvan de participanten in de Wanmolen zich het multifunctionele karakter voorstellen.

In dit document schetsen we die toekomstvisie in woord en beeld. Met deze inspirerende verbeelding leggen we de basis voor het model voor samenwerking, beheer & exploitatie evenals voor het programma van eisen.

2. Maatschappelijke ontwikkelingen

Het toekomstige multifunctioneel centrum De Wanmolen zal een centrale plek innemen in een gebied dat groter is dan het dorp Zetten. Het komende decennium verwachten we substantiële groei van het aantal woningen in het gebied richting Andelst en Herveld. De Wanmolen krijgt daarmee nog meer dan nu het geval is een regionale functie. En met de groei van het aantal inwoners, met de verjonging enerzijds maar ook met de toenemende vergrijzing (er komen in Zetten, Herveld en Andelst circa 1200 alleenstaanden bij naar 2040), zal de draagkracht en behoefte voor een voorziening als De Wanmolen toenemen.

Een multifunctioneel centrum is belangrijk voor de vitaliteit van het dorp en de regio. In de Wanmolen ontmoeten mensen elkaar, in georganiseerd verband én spontaan. Nieuwe inwoners treffen er diegenen die al lang woonachtig zijn Zetten en omstreken. Mensen besteden er hun vrije tijd in verenigingsverband (voor sport of andere activiteiten). Ze halen er boeken of andere informatie bij de bibliotheek. Ze vinden er een luisterend oor als in een dorpscafé, horen en zien er meer over de geschiedenis van de regio of komen in contact met kunstenaars uit de regio met hun exposities. De Wanmolen is niet alleen een plek voor ontmoeting maar ook een plek voor sport, zorg en welzijn. Om dit te bewerkstelligen zullen de partners samen optrekken vanuit hun intrinsieke motivatie.

We brengen een steeds groter deel van onze tijd "zittend" door, en veel mensen krijgen onvoldoende beweging. De Wanmolen biedt faciliteiten voor sport en bewegen. Door samenwerking tussen de partners kan het aanbod op dit vlak verder worden versterkt en uitgebouwd. denk b.v. aan valpreventie voor ouderen, nieuw sportaanbod voor jongeren etc.)

Aan de basis van een gezamenlijke visie op eerstelijnszorg liggen enkele ontwikkelingen die nu en in de komende jaren een belangrijke rol spelen bij de samenwerking onder één dak in De Wanmolen:

- De zorg wordt complexer en de verhouding tussen 1e en 2e lijnszorg verschuift (met een groter beroep op de 1e lijnszorg);
- Vergrijzing gaat voort en vergroot de zorgvraag in het algemeen;

- Toename van het aantal chronisch zieken;
- Regionalisering en regionale bekostiging.

De eerstelijnszorg concentreert zich in toenemende mate in gezondheidscentra waarin verschillende disciplines samenwerken. Voor zorgbehoevenden bieden dergelijke centra ook gemak doordat men alle zorg onder één dak vindt. De huisartsenpraktijk vormt vaak de spil in het geheel waarop de andere zorgverleners aansluiten. Zeker nu de continuïteit van de praktijkondersteuning voor huisartsen onder druk staat, is soepel schakelen met andere zorgverleners van belang. De huisarts heeft vaak een signalerende functie voor mensen die in de knel zitten. Een multifunctioneel centrum maakt niet alleen snel schakelen met andere zorgverleners maar ook met andere professionals (in het sociaal domein en bijv. de bibliotheek) mogelijk.

Het belang van De Wanmolen wordt ook groter voor de versterking van een inclusieve, lokale samenleving. Onder invloed van individualisering en digitalisering is het voor steeds meer mensen moeilijker om aansluiting te houden in de maatschappij. Een centrale plek in het dorp is belangrijk: goed zichtbaar en laagdrempelig toegankelijk, waar mensen informatie van overheden en maatschappelijke organisaties kunnen vinden en waar ze contact kunnen leggen met professionals en/of vrijwilligers die hen verder kunnen helpen. Zo voorkómen we dat deze mensen op afstand komen te staan. *“Wanmolen 2.0: een leven lang leven, leren, delen en bewegen en zorgzaam.” Dit motto bevat de waarden die als dorp worden nagestreefd.*

3. Metaforen

3.1. Kracht van de plek

De 'genius loci' gebruikt men in de architectuur en stedenbouw vaak om de 'geest van de plaats' te duiden. Het omvat de atmosfeer, de aura van de plek. Winston Churchill schreef ooit: **'We shape our buildings, thereafter they shape us'**.

Uiteraard bouwen we met de Wanmolen een multifunctioneel centrum dat aansluit op de wensen en behoeften van gebruikers. Maar niet alles wat er in de toekomst gaat gebeuren, kunnen we nu al voorzien. Sterker nog, de plek en het gebouw zelf *maken de gelegenheid* om samen dingen te gaan doen, die je van tevoren niet bedacht had. De Wanmolen biedt een bepaalde flexibiliteit biedt om een breed spectrum aan activiteiten te accommoderen, met name ook die van de kleine gebruikers en voor initiatieven die spontaan ontstaan. Het is de krachtige plek, die Zetten en omstreken nodig heeft.

Enkele metaforen die verbeelden hoe de samenwerking onder één dak kan werken:

3.2. Gildehuis

In de Middeleeuwen maakten vele vaklieden deel uit van een gilde. Ieder had zijn/haar werkplaats aan huis (thuiswerken zoals in Coronatijd is niet iets nieuws). Wanneer men elkaar wilde ontmoeten, trok men naar het 'gildehuis': een centrale plek in de stad of het dorp waar men vakgenoten trof voor advies, een luisterend oor of zomaar een plezierig gesprek. Het was de plek waar men samen de maaltijd nuttigde, plannen maakte, handelsreizigers met innovaties ontving, in opstand kwam tegen de zoveelste lokale belastingmaatregel en waar men het archief van het gilde bewaarde. Men liep er spontaan naar binnen of kwam er voor een georganiseerd evenement. Een bruisende plek!

3.3. Bijenkorf

Een bijenkorf geeft op een iets andere manier het bruisende karakter van de plek weer. Mensen vliegen in en uit. Er is een sterke koningin (of in het geval van een multifunctioneel centrum enkele hoofdgebruikers als dragers van het concept) die een bepaalde aantrekkingskracht heeft. Het bruist en zoemt (of 'zoomt' in deze tijd). De samenwerking binnen de bijenkorf is heel organisch. Ieder heeft zijn/haar eigen taak maar levert tegelijk een belangrijke bijdrage aan het geheel. Samen sterk. Onderlinge, intensieve communicatie is daarvoor cruciaal, zowel om de activiteiten op elkaar af te stemmen als om elkaar te informeren wat er buiten gebeurt (bijen maken met vluchten in bepaalde patronen aan elkaar duidelijk waar er voedsel te halen is).

3.4. 'De doldwaze dagen'

Denkend aan die andere Bijenkorf roepen de doldwaze dagen ook een toepasselijk beeld op. Door het jaar heen zijn er activiteiten in de 'winkel' maar de seizoenen kennen ook enkele hoogtepunten. Denk aan de nationale voorleesdagen i.s.m. de bibliotheek, wereldvrouwendag in maart, Koningsdag, diverse feestdagen, sport- en beweegweek, vakantieweek (laatste week zomervakantie met diverse activiteiten), plukdagen in de oogsttijd, preventieweek (sport in combinatie met zorg), week tegen laaggeletterdheid, enzovoorts. Hier geldt bij uitstek: het gebouw en de plek 'maken de gelegenheid'. De uitgebreide sportvoorzieningen, de professionals met hun kennis en ervaring, de huiskamer- of dorpshuisfunctie. We weten nu nog niet precies wat er in de toekomst allemaal kan en gebeurt, maar een ding is zeker: er kan veel!

Deze dagen en weken brengen extra leven in en om De Wanmolen. Het multifunctioneel centrum staat centraal in tal van activiteiten in Zetten. De participanten in De Wanmolen dragen hier afhankelijk van het soort activiteit en moment in het jaar hun steentje aan bij.

3.5. Huiskamer

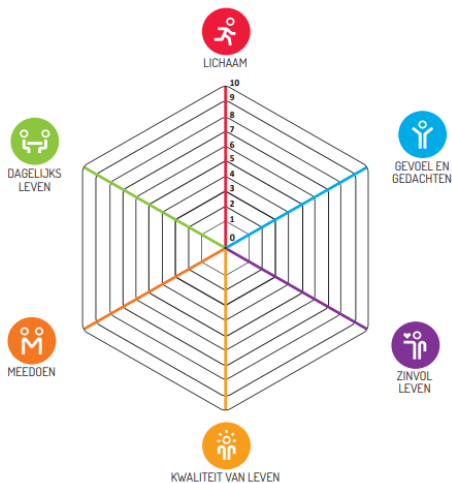
De Wanmolen is het ankerpunt in het dorp. Laagdrempelig, uitnodigend, toegankelijk voor iedereen. Een plek voor jong en oud, multicultureel en kleurrijk. Je vindt altijd iemand die de rol van huisvader of -moeder vervult: een luisterend oor van iemand waar je je verhaal kwijt kunt en die je op weg helpt als je met een vraagstuk zit. De huiskamer zorgt voor verbinding. Je treft er mensen voor een kop koffie en een praatje, professionele diensten, exposities. Je kunt er spontaan naar binnen of voor georganiseerde evenementen. Net als in een huishouden komen alle lijntjes er bij elkaar. De Wanmolen als huiskamer van het dorp.

4. Programmatische samenwerking

De Wanmolen bestaat uit verschillende 'disciplines' (denk aan sport, welzijn, zorg) waarbinnen én waartussen samenwerking plaatsvindt. Hoewel de participanten ieder hun autonome activiteiten hebben, is de visie van De Wanmolen er nadrukkelijk op gericht om de samenwerking tussen de disciplines tot stand te laten komen en te bevorderen met vloeiende overgangen voor de bezoekers, vrijwilligers, mensen met talent en beroepskrachten. Juist in de 'cross-overs' biedt de een multifunctioneel centrum meerwaarde voor de gebruikers en organisaties onder één dak.

4.1. Positieve Gezondheid

Het model voor 'Positieve Gezondheid' is een goed 'Leitmotiv' voor De Wanmolen.

In Positieve Gezondheid staat een betekenisvol leven centraal. Het richt zich niet op de ziekte of het probleem, maar op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. Het draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

De 6 dimensies van Positieve Gezondheid zijn lichaam, gevoel & gedachten, zinvol leven, kwaliteit van

leven, meedoen en dagelijks leven.

Model positieve gezondheid & sociaal domein:

Het model van positieve gezondheid is een bruikbare kapstok en haakt aan op een aantal hoofddoelen, die zijn opgenomen in het Beleidsplan Sociaal domein Overbetuwe 2020-2025:

- Inwoners van Overbetuwe hebben zorg voor elkaar**

Het welzijn van inwoners is een verantwoordelijk van de hele samenleving, het collectief. Evenals het signaleren van mogelijke zorgen. Daar waar inwoners zelf of als collectief hun ondersteuning kunnen organiseren, faciliteren we dit.

- Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee**

Individuele inwoners van Overbetuwe zijn vitaal, veerkrachtig, en in staat te participeren en mee te doen in de samenleving, naar vermogen.

- Inwoners hebben mogelijkheden zichzelf te ontplooiën (m.n. jeugd)**

Inwoners zijn in staat om hun talenten te ontwikkelen, mee te doen en verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en de omgeving.

- Inwoners zijn tevreden met hun (fysieke) leefomgeving**

Inwoners hebben een prettige leefomgeving met voorzieningen die passen bij de behoefte.

Doelstellingen	Wat kan de nieuwe Wanmolen betekenen?
Inwoners hebben zorg voor elkaar	Wanmolen nodigt uit tot ontmoeten en activiteiten dragen bij aan sociale cohesie
Inwoners zijn vitaal, veerkrachtig en iedereen doet mee;	Wanmolen biedt mogelijkheden voor sport en spel, open inloop, nieuwe activiteiten ontplooiën
Ondersteuning is passend en nabij	Sociaal Team Overbetuwe is partner in de nieuwe Wanmolen.
Inwoners (m.n. jeugd) kunnen talenten ontwikkelen	Ruimte voor jeugdhonk, stages, initiatieven voor toeleiding naar werk.
Inwoners zijn tevreden met leefomgeving	Een aantal voorzieningen (sport, bibliotheek, ontmoeten, zorg) is duurzaam geborgd op een centrale locatie in Zetten.
Voorzieningen zijn goed, toegankelijk en betaalbaar	

4.2. Invulling en voorbeelden

Bij deze programmatische samenwerking denken we aan onderstaande zaken. De opsomming is niet-limitatief. De toekomst laat ruimte om (gezamenlijk) activiteiten te organiseren die we nu nog niet kunnen voorzien. Belangrijk is dat alle betrokkenen een bepaalde ondernemersgeest hebben en met elkaar een bruisend MFC gaan realiseren.

“Welzijn op recept”

Welzijn en de eerstelijnszorg hebben een belangrijke signalerende functie in de maatschappij: zij hebben vaak als eerste mensen en gezinnen, die in de knel komen, in beeld en kunnen hen doorleiden naar andere professionals. En juist Welzijn kan opschaling naar zwaardere zorg voorkómen. De Wanmolen kan bij uitstek fungeren als een plek waar die signalering plaatsvindt doordat toegang laagdrempelig is en mensen gemakkelijk hun zorgen en problemen kunnen delen.

Welzijn voorkomt zorg(kosten)

Het tekort aan middelen en handjes in de zorg, de groeiende zorgvraag t.g.v. vergrijzing en de extramuralisering vergen dat veel meer ondersteuningsvragen in de 0de en 1ste lijn moeten worden opgelost. Om hierin te slagen is stevig gepositioneerd welzijnswerk cruciaal.

Ook voor andere maatschappelijke problemen kan een multifunctioneel centrum als de Wanmolen de juiste verbindingen leggen. Denk aan het tegengaan van laaggeletterdheid: gesignaleerd vanuit Welzijn of de eerstelijnszorg met programma's van de bibliotheek die mensen helpen beter te lezen en te schrijven. Daartoe hoort ook de ontwikkeling van digitale vaardigheden. Of activiteiten gericht op vitaliteit en gezondheid: sportverenigingen in samenwerking met fysiotherapie en huisartsen (in beginsel voor alle leeftijden). Ook kan men denken aan samenwerking over de grenzen heen: cultuureducatie van participanten in de Wanmolen in samenwerking met het onderwijs uit Zetten.

Programmatische samenwerking kan tot stand komen in duidelijk afgebakende perioden in het jaar: themaweken waarin dergelijke cross-overs centraal staan. Maar de samenwerking is ook permanent. Een voorbeeld: het selfservice concept van de bibliotheek zorgt ervoor dat de bibliotheek feitelijk toegankelijk is op alle momenten dat de Wanmolen open is. Deze ruime toegankelijkheid, ruimer dan alleen de openingstijden van de bibliotheek, verleidt mensen vaker naar De Wanmolen te komen waarmee ze spontaan in contact komen met andere activiteiten of mensen. De programmamakers van de bibliotheek ontwikkelen bijvoorbeeld doorlopend nieuwe activiteiten. Wat de participanten zullen ontdekken: als je eenmaal in De Wanmolen zit, ga je ook gemakkelijker samenwerking aan. Wederom: de plek en de aanwezigheid van verschillende disciplines creëren de mogelijkheden.

In de visie op de eerstelijnszorg staat 'gezamenlijke zorg' centraal wat onder meer wil zeggen dat De Wanmolen geen bedrijfsverzamelgebouw wordt waarin de participanten volledig 'back-to-back' onderdak hebben. Binnen de eerstelijnszorg zien de partners van de GEZ, voor zover zij zelf verantwoordelijk zijn voor de invulling van de eerstelijnszorg, veel kansen in de samenwerking onder één dak tussen de huisartsen, fysiotherapie, apotheek, diëtisten, podotherapeuten en eventueel een prikpost. De korte communicatielijnen maken het mogelijk snel klachten van patiënten met elkaar te bespreken om zo gezamenlijk effectieve en efficiënte zorg te leveren. Dit zien de zorgpartners als de belangrijkste meerwaarde van de samenwerking. De zorgpartijen gaan niet op in een gezamenlijke/nieuwe zorgorganisatie. Ieder blijft vanuit eigen organisatie en verantwoordelijkheid werken.

5. Samenwerking in beheer en exploitatie

Eigenaarschap, eigendom en de verantwoordelijkheid voor het beheer zijn drie verschillende dingen. De gebruikers van De Wanmolen hebben met de gemeente een gezamenlijk belang om de leefbaarheid van Zetten e.o. te bevorderen. Alle partijen nemen hiervoor 'eigenaarschap', ze voelen zich verantwoordelijk voor het succes van het multifunctionele centrum. Ze benutten de mogelijkheden om hun eigen doelstellingen te realiseren en dragen omgekeerd ook bij aan het concept.

De gemeente is een belangrijke speler bij zowel de ontwikkeling als de toekomstige exploitatie van de Wanmolen. De gemeente heeft – in elk geval het grootste deel en mogelijk het geheel van – De Wanmolen in eigendom. Ze waakt over het concept van het multifunctioneel centrum en draagt een belangrijk deel van het (leegstands)risico: met uitzondering van het deel waarvoor de mogelijkheid van eigendom van de eerstelijnszorg wordt overwogen.

Vooralsnog geeft geen van de participanten aan dit leegstandsrisico (betreffende de huiskamer/dorpsfunctie) van de gemeente over te willen of kunnen nemen zoals in sommige andere multifunctionele accommodaties in den lande wel het geval is door inzet van beheerstichtingen. Voor een goed draaiend multifunctioneel centrum gebaseerd op goede samenwerkingsovereenkomsten is dit ook niet per se noodzakelijk.

Sommige partijen, zoals de grotere sportverenigingen, geven aan een actieve rol te willen spelen in het bemensen van de (para-)horeca en vrijwilligers in te willen zetten (hiermee kunnen zij ook hun contributie laag houden). Ook onder andere leden van de initiatiefgroep is er de wil om verantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie te nemen. Men realiseert zich dat de 'prijs' die men ervoor betaalt de inzet in tijd is (als vrijwilligers). Het is wordt steeds moeilijker om dit draagvlak te behouden. Dit vraagt om extra aandacht van de verschillende partners.

Andere partijen geven nadrukkelijk aan de zorg voor het beheer niet op zich te kunnen nemen: bijvoorbeeld de bibliotheek en de participanten uit de eerstelijnszorg.

Het is wenselijk om de basis onder het beheer te professionaliseren: het aanstellen van een beheerder met ervaring in de (para-)horeca die in samenwerking met beschikbare vrijwilligers ervoor zorgt dat de dagelijkse gang van zaken in De Wanmolen soepel verloopt. Een evenementen kalender kan hierin bijdragen: samengesteld en gedragen door alle partijen, de beheerder vervult hierin een centrale rol. Een minimaal niveau van professionalisering is een belangrijke randvoorwaarde voor sommige participanten om zich te vestigen in De Wanmolen. De kosten hiervoor kunnen gedekt worden via de huurprijs.

In dit model is de gemeente opdrachtgever voor een professionele beheerder. Andere participanten kunnen zich wel verenigen in een stichting om vandaar uit diverse activiteiten te coördineren. De gemeente maakt dan met deze stichting afspraken over de programmatische invulling zodat de beoogde activiteiten die de leefbaarheid van het dorp ondersteunen ook daadwerkelijk plaatsvinden. Ook met de partijen waarmee relatie op basis van commerciële huur bestaat, reiken de afspraken verder dan alleen de autonome activiteiten van deze participanten. Ook met hen maakt de gemeente afspraken over een mogelijke bijdrage aan de programmatische meerwaarde van het multifunctionele centrum.

Voor de eerstelijnszorg liggen op dit moment de opties van koop of huur op tafel. In de bijlage zijn enkele basismodellen opgenomen waarin eigendom, huur, samenwerking en beheer gevisualiseerd zijn¹.

¹ Bron: de modellen zijn gedeeltelijk afkomstig uit de toolkit van het MFA Lab.

6. Beleving buiten en bij binnenkomst

De Wanmolen is vaak open, idealiter het hele jaar, zodat inwoners maximaal terecht kunnen bij de verschillende faciliteiten en activiteiten.

Wat beleeft een gebruiker/bezoeker van De Wanmolen vanaf de eerste dag van opstelling van het multifunctionele centrum? Die beleving zou er als volgt uit kunnen zien:

Het is zonnige vrijdagmiddag in de lente van 2025 en de bezoeker loopt vanaf de Hoofdstraat door het park naar De Wanmolen. De nieuwe hoofdingang aan de oostzijde van het complex is al vanaf een afstand goed zichtbaar. In één oogopslag is duidelijk dat hier veel verschillende partijen onder één dak samenwerken. In de buitenruimte om De Wanmolen is het een drukte van belang: jonge kinderen oriënteren zich in het kader van de jaarlijkse 'sport- en spelweek' op verschillende sporten die zij kunnen gaan beoefenen. De verenigingen hebben diverse opstellingen geplaatst en oefeningen uitgezet die ze uit kunnen proberen. Even verderop zetten

vrijwilligers een grote projector op: als de avond valt wordt in de open lucht een film gedraaid, geprojecteerd op één van de witte muren bij het buitenpodium waar ook geregeld theatervoorstellingen en kleine concerten gegeven worden. De bezoeker kijkt om zich heen denkt even terug aan de afgelopen maanden: het is een fantastische plek geworden waar jongeren skaten, waar onlangs nog de start en finish van een wielercriterium was en waar in de winter gedurende enkele weken een kleine ijsbaan met kerstmarkt het nodige vertier en koek&zopie bood!

Een transparante gevel laat intussen zien welke activiteiten binnenshuis plaatsvinden. Wanneer de bezoeker het gebouw inloopt ontvouwt zich voor zijn of haar ogen een flinke hal waarin het op een prettige manier rumoerig is. De goede akoestiek dempt het geluidsniveau tot een aangename ruis en geeft het gevoel van continue levendigheid. In deze 'Cultuurhal' vindt net de uitreiking van de prijs voor de Jeugdschrijver van het Jaar plaats. Alle leerlingen uit de groep 7 en 8 uit

de regio kregen in de periode tussen de nationale voorleesdagen in januari en de meivakantie, die bijna aanbreekt, de gelegenheid om op 1 A4 hun rijke fantasie de vrije loop te laten: ze schreven een verhaal over het thema 'Zet een reuzenstap!'

Jeugdboekenschrijfster Sanne van Loobeek reikt samen met de manager van de Openbare Bibliotheek GZ onder luid applaus een flinke bokaal en een mooi geïllustreerd leesboek uit. Intussen halen enkele andere kinderen hun bestelde boeken uit de selfservice voorziening van de bibliotheek.

Aan de wanden van de hal hangen de nieuwste werken van de afstudeerklas van ArtEz uit Arnhem. Rechts zitten aan een grote ateliertafel enkele ZZP'ers achter hun laptop. Ze zijn er voor enkele uren neergestreken, ontmoeten er hun werkrelaties, handelen hun e-mail af en drinken intussen een goede kop koffie. Een enkeling maakt een praatje met de barvrouw. Achterin heeft een groep mannen intussen groot plezier nu net een van hen het zoveelste potje snooker verliest. Door een transparante wand ziet de bezoeker in een rustig zaaltje intussen dat de finale van de regionale bridgecompetitie aan de gang is. Ook daar staat de bokaal al klaar.

Schuin boven de bezoeker, aan het uiteinde van de podiumtrap, komt de multifunctionele zaal in beeld waar op dat moment een regionale conferentie over de versterking van de jeugdzorg aan de gang is. De deelnemers drinken net een kop koffie op de balustrade. Op de digiborden wordt de amateurbaretvoorstelling van vanavond in diezelfde zaal al aangekondigd.

Weer buitengekomen loopt de bezoeker verder langs de Wanmolen. Even verderop nemen ouderen deel aan het wekelijkse vitaliteitsuur. Onder leiding van een van de fysiotherapeuten krijgen ze uitleg over het programma 'Beweeg!', dat ze in en om hun eigen huis kunnen volgen, een van de programma's van de gemeente Overbetuwe om en gezonde leefstijl te bevorderen. Vandaag is de voorlichting in de buitenlucht, meestal binnen in de gemeenschappelijke ruimte van eerstelijnszorg. Binnengekomen ademt die ruimte een prettige, rustige sfeer. Hier kan een cliënt of patiënt voor bijna alle eerstelijnszorg terecht in de spreek- en behandelruimten terecht. Bij onduidelijke

klachten weet de huisarts altijd even snel een andere zorgprofessional te raadplegen. En indien nodig loopt de bezoeker direct naar de apotheek waar het digitale recept al gearriveerd is en de medicijnen klaarliggen. Privacy is er gewaarborgd.

Tot slot valt het duurzame karakter van De Wanmolen op. Geheel in lijn met de uitvoering van de Klimaatwet is het gebouw energieneutraal ontwikkeld. Ook is er veel aandacht besteed aan circulair materiaalgebruik en een gezond en veilig binnenklimaat. In relatie tot de buitenruimte zijn de uitgangspunten voor klimaatadaptatie toegepast: het gebouw houdt rekening met hittestress in de warme zomers evenals met het opvangen, afvoeren en zonodig opslaan van grote hoeveelheden water tijdens piekbuien. Het ontwerp won de 'Duurzaam Bouwen Award 2024' voor duurzame utiliteitsbouw en voegt zich daarmee in een rijtje waarin ook de befaamde Triodos-bank in Driebergen staat.

De Wanmolen: een huis dat het kloppend hart van Zetten en de regio vormt!

7. Samenwerking en ontmoeting in de praktijk

De verschillende grootgebruikers hebben nagedacht over de vraag hoe zij als toekomstig grootgebruiker bij willen dragen aan het bruisende ontmoetingscentrum en hoe zij de samenwerking met de andere partijen in de praktijk voor zich zien. Aan de hand van concrete voorbeelden krijgen de gebruikers grip op de gewenste samenwerking en ontmoeting en worden de verwachtingen naar elkaar in beeld gebracht.

7.1. De bibliotheek

“De samenwerking kan worden gezocht in het samenwonen. Een onzichtbare overgang tussen “Waar begint de één en waar stopt de ander?” is daarin voor de bibliotheek belangrijk. Iedere partner heeft zijn eigen vlek in het gebouw, maar deze vlekken overlappen elkaar en lopen geleidelijk in elkaar over. Op deze manier worden over en weer de eventuele drempels verlaagd en bieden de partners bezoekers en gebruikers nieuwe mogelijkheden en ervaringen.

Daarnaast zit de samenwerking in de organisatie en uitvoer van activiteiten. Hierbij valt te denken aan samenwerking op het gebied van taal- en digitale vaardigheden met organisaties uit het maatschappelijke domein. Een concreet voorbeeld is een workshop over het leren omgaan met een smartphone die wordt georganiseerd door de bibliotheek. Daar kan de samenwerking worden gezocht met bijvoorbeeld de huisartsen en seniorenverenigingen voor het bereiken van deelnemers. In samenwerking met jongerenwerk (ForteWelzijn) kunnen jongeren worden benaderd om te helpen bij het geven van de workshop. Hierop zijn natuurlijk vele varianten mogelijk en deze worden op dit moment ook al op deze manier georganiseerd en uitgevoerd.”

7.2. De apotheek

“Een mindset krijgen waarbij partijen naar elkaar en naar buiten toe openstaan (ook letterlijk [onder voorwaarden] de deuren) voor samenwerking op het gebied van (zoals samengevat in het begrip Positieve Gezondheid):

- Gezondheid (lichaamsfuncties)
- Mentaal welbevinden
- Zingeving
- Kwaliteit van leven
- Meedoen

- Dagelijks functioneren

Ieder vanuit zijn eigen discipline en expertise / eigenheid, waarbij men weet wat deze expertise bij de andere partijen is, zodat men de vragen vanuit de bewoners samen kan beantwoorden.

Vanuit de apotheek spelen daarbij vragen zoals:

- Kan iemand de zorg betalen
- Is er een (sociaal) vangnet/mantelzorg
- Is iedereen goed in beeld”

7.3. De huisartsen

“Een goede samenwerking zorg ervoor dat “patiënten” laagdrempelig kunnen ontmoeten. Er is veel aanloop van mensen naar het eerste lijns centrum, waardoor meer mensen gebruik maken van alle faciliteiten in het centrum. Mensen kunnen elkaar ontmoeten, makkelijker een zorgloket vinden zoals Welzijn, jeugd en WMO. De zorg komt hiermee eerder op de juiste plek terecht en zal daarmee efficiënter, klantvriendelijker en kosten effectiever zijn. Nuldelijns (gemeente) versus de eerstelijns zorg.

De huisartsen hebben op dit moment geen ruimte om nulde-lijnszorg c.q. maatschappelijk preventieve zorg te verlenen. Dit heeft mede te maken met de verschuiving van zorg van de 2 e lijn naar de eerste lijn en toename van complexe zorg, o.a. door vergrijzing etc.”

7.4. Woonstichting Valburg

“Huurlers naar De Wanmolen trekken door dienstenaanbod, adviesgesprekken, samen met Forte Welzijn, gemeente, vrijwilligersclubs; dus ook werkplekken, zalen, spreekkamers afnemen.

Themabijeenkomsten rond, energiebesparing, omgaan met geld, langer thuis wonen, wonen en zorg (taskforce), delen van voorzieningen (matchmaking).

- Netwerk met HAN, Radboud, bedrijven gebruiken...
- Technisch (vastgoed) beheer?
- Servicebalie gebruiken
- Lokale producten en kunst aanbieden

- Repaircafé
- Vrijwilligersbank (matchmaking)
- Haal- en breng service"

7.5. Fysiotherapie

"Eerste prioriteit is dat de praktijk een werkplek is met een duidelijke zorgfunctie. Vanuit die functie komt een extra aanloop van mensen die de Wanmolen weten te vinden, wellicht geeft dat later een kruisbestuiving. De fysio kan input leveren voor activiteiten, optrekken waar mogelijk en waar straks raakvlakken liggen (activiteitencentrum is nogal breed).

Samenwerking:

- met onderlinge communicatie kunnen we elkaar beter vinden en inzetten
- met verschillende functies weet men de wanmolen makkelijker te vinden

Directe gebruikers van de wanmolen (sporters, patiënten, bezoekers) weten de andere partijen ook te vinden. Het is een prettig idee dat als iemand aan de verkeerde deur staat toch doorgeleid wordt naar de juiste organisatie. Daarbij is het belangrijk om niet te groot te zijn: iedereen van de verschillende organisaties in de Wanmolen zou elkaar moeten kunnen kennen; samen af en toe informele bijeenkomsten houden.

Gebruikers kunnen met een halfjaarlijks overleg de activiteiten / wel en wee doorspreken."

7.6. Forte Welzijn

"Het is belangrijk dat men elkaar weet te vinden wanneer bepaalde signalen worden gesignaleerd. Samen kunnen signalen gebundeld worden. Vanuit daar kunnen events worden georganiseerd ten aanzien van bepaalde thema's, doelgroepen of vragen. Op die manier kan het aanbod zorg beter worden afgestemd op de gewenste vraag."

7.7. Sportverenigingen

"Sport en beweging spelen een rol in de preventie."De bijdrage vanuit de sportverenigingen hiervoor moet in balans zijn met de capaciteit binnen de verenigingen.

Bijlage: basismodellen samenwerking

Zie separate bijlage

Colofon

Uitgave: HEVO B.V.
Datum: 2 februari 2022
Auteur(s): Michiel Otto
Kim Vermeulen

Contact

Statenlaan 8 Postbus 70501
5223 LA 's-Hertogenbosch 5201 CB 's-Hertogenbosch

T +31 (0)73 6 409 409
info@hevo.nl

www.hevo.nl

Niets uit deze uitgave mag zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van HEVO B.V. worden gekopieerd, noch aan derden ter inzage worden gegeven